Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit

Auteur
[redacted]

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
11 augustus 2026

Kenmerk
DGA-PAV / 108026614

Kopie aan

Bijlage(n)
1

nota
TER BESLISSING

Beantwoording Kamervragen over de verlenging van de uitrijdperiode van dierlijke mest vanwege de droogte

Parafenroute
[redacted]

Aanleiding
Op woensdag 5 augustus jl. zijn door het Lid Van der Plas (BBB) Kamervragen gesteld over een verlenging van de uitrijdperiode van dierlijke mest vanwege de droogte (2026Z16690). Tevens is door LTO Nederland op 11 augustus verzocht om vanwege de droogte de uitrijddatum voor mestaanwending op gras te verlengen. Bijgaand wordt de beantwoording van de Kamervragen aan u voorgelegd en wordt u, zoals ook verzocht door het Kamerlid Van der Plas (BBB) en LTO Nederland, geadviseerd advies te vragen aan de Commissie Deskundigen Meststoffenwet (hierna: CDM).

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd:
- akkoord te gaan met het verzoek aan de CDM om een advies op te stellen over de mogelijkheden voor en impact van verlenging van de uitrijdperiode van dierlijke drijfmest op grasland.
- bijgaande beantwoording van de Kamervragen te ondertekenen voor verzending naar de Tweede Kamer.

Kernpunten
- De Kamervragen gaan over de impact van de droogte op de opname van nutriënten door gewassen. Daarbij wordt gevraagd de CDM spoedig te vragen om een advies over de impact van een eventuele verlenging van de uitrijdperiode van dierlijke mest.
- Op grond van 4.1188, derde lid, Bal is het mogelijk om de uitrijddata aan te passen als sprake is van extreme weersomstandigheden in combinatie met een landbouwkundige noodzaak.
- Voor een eventueel uitstel moet dus een afweging worden gemaakt tussen het effect van het verlengen van de uitrijddatum op de waterkwaliteit (en andere

milieueffecten), de weersomstandigheden en de ontwikkeling van de weersomstandigheden.
- In 2018, 2021 en 2024 is, op verzoek van sectorpartijen, de uitrijdperiode verlengd van 31 augustus naar 15 september voor het uitrijden van dierlijke drijfmest op grasland.
- U wordt geadviseerd om een advies te vragen aan de CDM over de mogelijkhdeden voor en impact van een verlenging van de uitrijdperiode van dierlijke drijfmest op grasland in verband met droogte.
- Bij een verlenging van de uitrijddatum moet de Europese Commissie worden geïnformeerd.

Toelichting

- Tijdstippen tot wanneer toediening van dierlijke mest op grond van regelgeving is toegestaan (Bron: RVO):

Gewas/grondgebruik	Grondsoort	Drijfmest	Vaste mest
Grasland	Zand/löss	t/m 31 aug	t/m 31 aug
	Klei/veen	t/m 31 aug	t/m 15 sept
Bouwland	Zand/löss	t/m 15 sept[1]	t/m 31 aug
	Klei/veen	t/m 15 sept[1]	geen

Ad 1 Toediening in de periode 1 aug t/m 15 sept is alleen toegestaan indien er voor 15 september winterkoolzaad is gezaaid, indien er voor 15 september een groenbemester wordt gezaaid die minimaal 8 weken blijft staan of als er in het najaar bloembollen worden geplant.

- In 2018, 2021 en 2024 is de periode verlengd voor het uitrijden van dierlijke drijfmest op grasland.
    - In 2018 is besloten om de uitrijdperiode te verlengen tot en met 15 september, mede vanwege de extreem droge zomer. Het CDM gaf aan dat een verlenging van de uitrijdperiode tot 16 september 2018 voor drijfmest en vaste mest op grasland waarschijnlijk niet zou leiden tot een betekenisvolle extra uitspoeling bij nutriënten.[1]
    - In 2021 is besloten om, in lijn met het advies van de Technische Commissie Bodem (TCB), regionaal een vrijstelling te geven voor het uitrijden van drijfmest op grasland. De uitrijdperiode is toen verlengd tot 15 september 2021.[2]
    - In 2024 was sprake van een extreem nat voorjaar dat ertoe leidde dat agrariërs niet alle dierlijke mest binnen de beschikbare gebruiksruimte hebben kunnen plaatsen. Bij de verlenging zijn de belangen tussen landbouwkundige noodzaak en de effecten op de waterkwaliteit afgewogen. Daarbij bood de verlenging ook ruimte op de mestmarkt. Een Expertcommissie is gevraagd om te adviseren over mogelijke

[1] Kamerstukken II 2017/18, 34775-XIII-151
[2] Kamerstukken II 2020/21, 33037-400

verlenging. Zij gaven het advies om de uitrijdperiode te verlengen tot 15 september 2024.[3]

[3] Kamerstukken II 2023/24, 33037-555